

คู่มือการปฏิบัติงาน

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลยางคำ

อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

นายพีรวัส น้อยหา

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

คำนำ

คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเล่มนี้จัดทำขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยได้รวบรวมความรู้จากระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นแนวทางปฏิบัติ รวบรวมข้อมูลความรู้ทางวิชาการจากแหล่งต่างๆ และถ่ายทอดประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ที่ได้ศึกษานำไปประยุกต์ใช้หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้วยงานวิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลจันเสน จึงได้จัดทำคู่มือจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลจันเสน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการและผู้ปฏิบัติงานสำหรับใช้เป็นคู่มือในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถนำไปสู่การปฏิบัติสำเร็จ บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑. ความเป็นมา	๑
๒. ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑
๓. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒
๔. ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒
๕. แนวทางการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓
๖. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓
๗. การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	๗
๘. การจัดทำแผนดำเนินงาน	๗
๙. การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น	๗
๑๐. การกำกับดูแล	๘
๑๑. แก้ไข เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา ท้องถิ่น	๙
๑๒. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๙
๑๓. วัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือ	๙
ส่วนที่ ๒ แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน	
ภาพที่ ๑ การจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๑
ภาพที่ ๒ การจัดทำแผนการดำเนินงาน	๑๒
ภาพที่ ๓ การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๓
ภาพที่ ๔ การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๔
ภาพที่ ๕ การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๕
ภาพที่ ๖ การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (กรณี อำนาจผู้บริหารท้องถิ่น)	๑๖
ภาพที่ ๗ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๗

ส่วนที่ ๑ บทนำ

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ ได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ ซึ่งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ และมาตรา ๖๘ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ให้จัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถนโยบายนโยบายและข้อสั่งการของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยไปปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น สามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมและงบประมาณในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดให้แก่ประชาชน และเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีห้วงระยะเวลาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาภูมิภาคและแผนพัฒนาภาค ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงได้ดำเนินการจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในระเบียบดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๒๔๖ ง ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๒. ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า และให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้น แผนพัฒนาท้องถิ่น จึงมีลักษณะกว้างๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑ เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ชัดเจน และมีลักษณะเฉพาะตัวที่จะต้องดำเนินการให้เกิดผล

๒.๒ เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ ตามที่กำหนดในปีนั้น

๒.๓ เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๓. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ เพื่อให้การบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยมีแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือช่วยผลักดัน และสนับสนุน

๓.๒ เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และการจัดทำงบประมาณประจำปี

๓.๓ เพื่อแสดงแนวทางและทิศทาง รวมทั้งเพื่อเป็นการประเมินผลการพัฒนาในช่วงเวลาที่กำหนด ว่าสามารถสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายหรือไม่

๓.๔ เพื่อเป็นการจัดเตรียมแผนงาน โครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุ ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันทีที่ได้รับงบประมาณ

๔. ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอยู่หลากหลายประการสามารถสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ การบรรลุจุดมุ่งหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งการบรรลุจุดมุ่งหมาย (Attention of Objectives) มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการวางแผน เพราะการวางแผน ทุกครั้งย่อมต้องมีจุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้ ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มีความชัดเจน ก็จะช่วยให้ การปฏิบัติตามแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

๔.๒ เกิดความประหยัด (Economical Operation) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญาเพื่อคิดวิธีการให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพ เป็นการให้งานฝ่ายต่างๆ มีการประสานงานกันดี กิจกรรมที่ดำเนินงาน มีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่าง ๆ ที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่าว่าการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความประหยัด

๔.๓ ลดความไม่แน่นอน (Reduction of uncertainty) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการลดความไม่แน่นอนในอนาคตลง เนื่องจากการใช้จ่ายและการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคมโดยรวม การวางแผนปฏิบัติการจึงช่วยให้เกิดความแน่นอนในการใช้งบประมาณ เนื่องจากผ่านการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริง

๔.๔ ผู้บริหารท้องถิ่นใช้เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basic of Control) การดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ ต้องดำเนินการคู่กันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การควบคุมจะทำให้การใช้งบประมาณและการดำเนินโครงการสัมพันธ์กัน

๔.๕ ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better Co - ordination) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ช่วยให้สร้างความมั่นใจในเรื่องความเป็นเอกภาพ ที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคต ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่วางไว้ มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน มีการประสานงานที่ดีในฝ่ายต่างๆ ในองค์การบริหารส่วนตำบล และในพื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งเป็นการหลีกเลี่ยงปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายอีกด้วย

๔.๖ แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นเครื่องมือช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินกิจการต่างๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน

๔.๗ เพื่อให้สามารถตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรด้านการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างถูกต้อง

๔.๘ สามารถกำหนดทิศทางในการดำเนินการในอนาคต โดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนและยั่งยืนในการพัฒนา

๔.๙ สามารถนำแผนปฏิบัติการไปปฏิบัติได้ตรงกับวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมาย ตามกลยุทธ์ ที่กำหนด

๔.๑๐ ทำให้การดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความต่อเนื่อง ไม่มีรูปแบบที่ตายตัว (สามารถ ยืดหยุ่นได้) มีเอกภาพ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสามารถสร้างระบบการติดตามประเมินผล

๔.๑๑ ส่งเสริมภาพพจน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลและทำให้บุคคลทั้งในและนอกเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล เกิดความเชื่อมั่นในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

๕. แนวทางการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

๕.๑ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดและอำเภอ ตรวจสอบองค์ประกอบของคณะกรรมการ ประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด และองค์ประกอบของคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับ อำเภอให้เป็นปัจจุบัน

๕.๒ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดส่งยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ไปพลางก่อน และเมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดเพื่อจัดทำ ทบทวน หรือเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแล้วเสร็จ ให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบ โดยกรอบการประสานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเค้าโครงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ให้ดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนด

๕.๓ ให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอจัดประชุมพิจารณาจัดลำดับ ความสำคัญของโครงการและส่งให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดภายในเดือน พฤศจิกายน

๕.๔ ให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดจัดประชุมพิจารณาจัดลำดับ ความสำคัญของโครงการและให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนำโครงการที่ได้ประสานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและจัดส่งโครงการพัฒนาที่เกินศักยภาพให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) เพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและ แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดต่อไป

๖. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๖.๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นปัจจุบัน

๖.๒ การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ใช้รูปแบบการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

๖.๓ การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น

การประชุมประชาคมท้องถิ่นหมายถึง การที่บุคคลที่อยู่ในท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มาประชุมกันเพื่อร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหา ปกป้องรักษาหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งนี้ ในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมระดับภาพรวม ดังนี้

- ๑) ประชาคมระดับตำบล สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล
- ๒) ประชาคมระดับเมือง สำหรับเทศบาลเมืองและเมืองพัทยา
- ๓) ประชาคมระดับนคร สำหรับเทศบาลนคร
- ๔) ประชาคมระดับจังหวัด สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดวัน เวลา และสถานที่โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้เข้าร่วมประชุมและทำการแจ้ง/ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน และทำการปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย

รูปแบบการจัดประชาคมท้องถิ่น เพื่อเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ/ ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดรูปแบบการประชุมประชาคมท้องถิ่นและประกาศให้มีการประชุมประชาคมท้องถิ่น ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบล

รายการ	จำนวน
(๑) สมาชิกสภาเทศบาล	ทุกคน
(๒) ผู้ใหญ่บ้าน/หัวหน้าสถานีอนามัย/ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/ผู้อำนวยการโรงพยาบาล/ผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐหรือเอกชนหรือหัวหน้าหน่วยการศึกษาอื่นๆ ที่มีหน่วยงานตั้งอยู่ในพื้นที่	๕-๑๐ คน
(๓) หัวหน้าส่วนหรือตัวแทนส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ที่มีหน่วยงานตั้งอยู่ในพื้นที่	๓-๕ คน
(๔) คัดเลือกจากอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) /สมาชิกอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) /คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/กลุ่มอาชีพต่างๆ ในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล	๑๐-๑๕ คน

หมายเหตุ

๑) ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นมีทะเบียนบ้านหรืออาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ชุมชนนั้น ไม่ได้ถูกจัดตั้งเป็นกลุ่มสัดส่วนประชาคมท้องถิ่น ก็สามารถเข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นได้ และสามารถเสนอแสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในกระบวนการต่างๆ ได้ ทุกกรณีที่ประชาคมท้องถิ่นประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๒) สัดส่วนประชาคมท้องถิ่นสามารถปรับจำนวนเพิ่มมากขึ้นได้ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่เหมาะสม

๓) ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศให้มีสัดส่วนประชาคมท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและในการประชุมประชาคมท้องถิ่น ต้องมีผู้เข้าร่วมประชาคมท้องถิ่นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสัดส่วนประชาคมท้องถิ่นทั้งหมด ทั้งนี้ให้นับรวมถึงจำนวนผู้ที่มาเข้าร่วมประชาคมท้องถิ่นทั้งหมด

๔) หากในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นไม่เป็นไปตาม ข้อ ๓) ให้ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดรูปแบบการประชาคมท้องถิ่นตามจำนวนที่มีจริงและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดให้มีการจัดประชุมประชาคมในครั้งถัดไป เมื่อประชุมเสร็จสิ้นให้แจ้งผลการประชุมให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และรายงานผลการประชุมให้ผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

๖.๔ ในการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป

สรุปขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน มาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๓. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจนเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติ และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

องค์กรจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

องค์ประกอบ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ผู้บริหารท้องถิ่น ประธานกรรมการ

(๒) รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นทุกคน กรรมการ

(๓) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ

(๕) ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจที่ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ คัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสาม

คน

(๖) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่น กรรมการ คัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหก

คน

(๗) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการและเลขานุการ

(๘) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการตาม (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกก็ได้

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก

(๑.๑) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/การผังเมือง

(๑.๒) ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

(๑.๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ/กลุ่มจังหวัด/และจังหวัดโดยให้เน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อประชาชนโดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

(๑.๔) กรอบนโยบายทิศทางแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

(๑.๕) นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น

(๑.๖) แผนชุมชน

ในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ มาประกอบการพิจารณาด้วย

(๒) ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนาเสนอแนะแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น

ในการจัดทำร่างแผนพัฒนา ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง นำปัญหาความต้องการจากแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน ที่เกินศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชน ที่จะดำเนินการเองได้มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา แต่หากเกินศักยภาพของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ให้เสนอปัญหา ความต้องการไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัดและให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่

(๓) พิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นและร่างแผนการดำเนินงาน

(๔) ให้ความชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามข้อ ๑๙(๒) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

(๕) พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๖) แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เหมาะสม

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

องค์ประกอบ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

(๑) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานกรรมการ

(๒) หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ

(๓) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ

(๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน กรรมการและเลขานุการ

(๕) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการ ที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย กรรมการตาม (๓) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน และจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามข้อ ๑๙(๑) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน

๗ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ

๗

เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม ในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยนำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นไปจัดทำงบประมาณตามปีที่กำหนดไว้ เช่น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔ ให้นำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปใช้ ทั้งนี้เมื่อสภาท้องถิ่นได้รับความเห็นชอบในวิธีการงบประมาณและเป็นไปตามแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว หากปรากฏภายหลังว่าเกณฑ์ราคากลางหรือบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ คุณลักษณะ มาตรฐาน ราคาปรับเปลี่ยนไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๓ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๘ และ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยไม่ต้องแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) แล้ว หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์ที่จะดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้เป็นปัจจุบันก็สามารถดำเนินการได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘. การจัดทำแผนดำเนินงาน

๘.๑ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแผนงาน โครงการพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการในพื้นที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วจัดทำร่างแผนการดำเนินงาน เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๘.๒ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนการดำเนินงาน แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น ประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ให้ปิดประกาศแผนการดำเนินงานภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ปิดประกาศ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน และต้องปิดประกาศไว้อย่างน้อย ๓๐ วัน

แผนการดำเนินงานให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม หรือได้รับแจ้งแผนงานและโครงการจาก หน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณนั้น การขยายเวลาการจัดทำและการแก้ไขแผนการดำเนินงานเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

๙. การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ท้องถิ่น ประกอบด้วย

- ๙.๑ สมาชิกสภาท้องถิ่น (ที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก) จำนวน ๓ คน
- ๙.๒ ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น (ที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก) จำนวน ๒ คน
- ๙.๓ ผู้แทนหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง (ที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก) จำนวน ๒ คน
- ๙.๔ หัวหน้าส่วนการบริหาร (ที่คัดเลือกกันเอง) จำนวน ๒ คน
- ๙.๕ ผู้ทรงคุณวุฒิ (ที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก) จำนวน ๒ คน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการอีกหนึ่งคนและกรรมการอีกหนึ่งคน ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

๑. กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๒. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการ ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๔. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ หรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาได้โดยมี ขั้นตอนดำเนินการดังนี้

๔.๑ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๔.๒ ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ ข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

๔.๓ หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล

๔.๔ ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล รายงานผลการดำเนินการซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผน เพื่อประเมินผลการรายงานผลเสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น

๔.๕ ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผย ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าวและต้องปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน โดยอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๑๐. การกำกับดูแล

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นและการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนความต้องการของงบลงทุน เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ การตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานอื่น โดยถือเป็นสาระสำคัญที่ต้องพิจารณาโดยรายละเอียดของโครงการพัฒนาในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติและงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวต้องสอดคล้องกับโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นก่อนให้ความเห็นชอบ

๑๑. การแก้ไข การเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาท้องถิ่น

การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอำนาจอนุมัติของผู้บริหารท้องถิ่น

การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่เพิ่มเติมพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๒. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่น พิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่เพิ่มเติมเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

ในกรณีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย ไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว

๑๒. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑

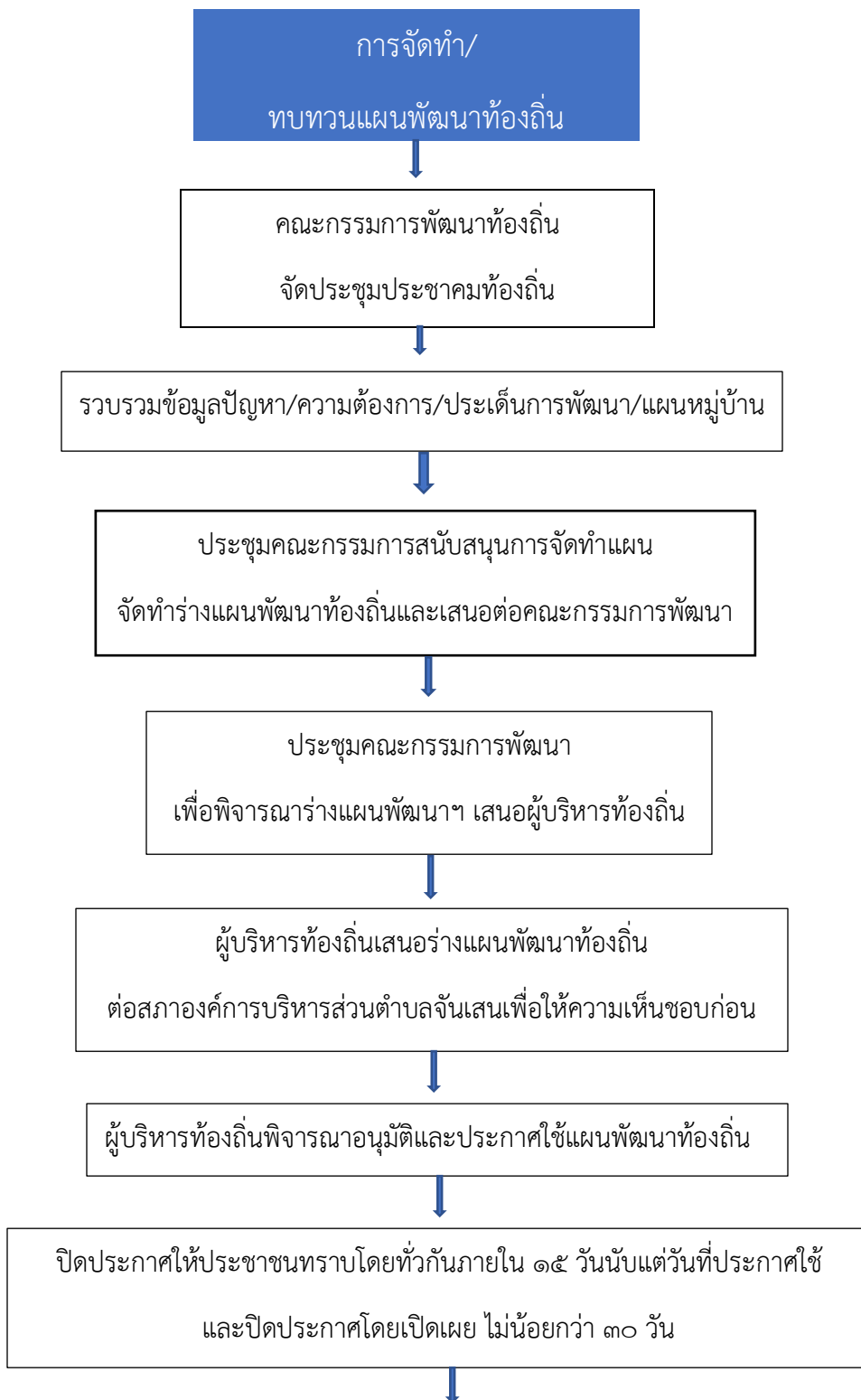
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๐๔๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓)

๑๓. วัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือ

การจัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน “การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น” ฉบับนี้เพื่อช่วย เสริมสร้างความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจันทบุรี เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ส่วนที่ ๒
แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ประสานโครงการพัฒนาเสนอคณะกรรมการประสานแผนฯ ระดับอำเภอ

ภาพที่ ๑ แผนผังแสดง
ท้องถิ่น

ขั้นตอนการจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนา

๑๒

การจัดทำแผนการดำเนินงาน

บันทึกข้อความเปิดเรื่องให้ผู้บริหารท้องถิ่น

ข้อ ๒๖ การจัดทำแผนการดำเนินงานให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

แจ้งให้กอง ส่งรายละเอียดตามแบบ ผด.๐๒ พร้อมทั้งให้ส่งราชการที่เกี่ยวข้องส่งรายละเอียดโครงการที่เข้ามาดำเนินการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจันเสน

** (เค้าโครงแบบ ตามหนังสือด่วนที่สุด มท.๐๘๑๐.๓/ว๖๒๔๗ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐)

คณะกรรมการสนับสนุนฯ รวบรวมแผนงานที่ดำเนินการในพื้นที่ จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๑. โครงการพัฒนาของ อปท. ๒. หน่วยราชการส่วนกลาง ๓. ส่วนภูมิภาค ๔. รัฐวิสาหกิจ ๕. หน่วยงานอื่นๆ

ประชุมคณะกรรมการสนับสนุนฯ เพื่อจัดทำร่างแผนการดำเนินงาน

ประชุมคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาร่างแผนการดำเนินงาน

ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน ปิดประกาศภายใน ๑๕ วัน

และปิดประกาศอย่างน้อย ๓๐ วัน

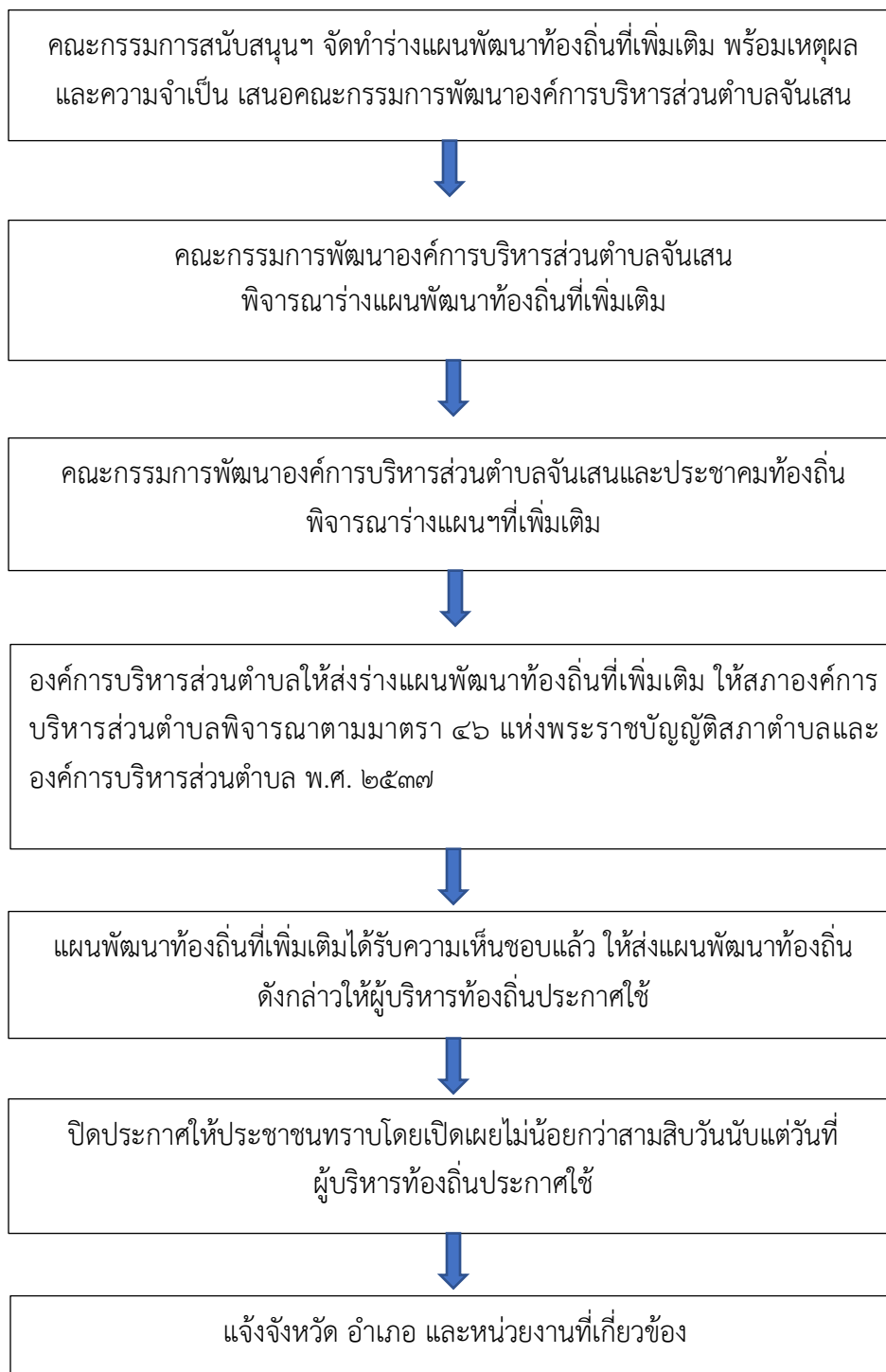
ข้อ ๒๗ แผนการดำเนินงานให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันประกาศใช้ งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม หรือ ได้รับแจ้งแผนงานและโครงการจากหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานอื่นๆ

ภาพที่ ๒ แผนผังแสดงขั้นตอนการจัดทำแผนการดำเนินงาน

๑๓

การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ ๒๒

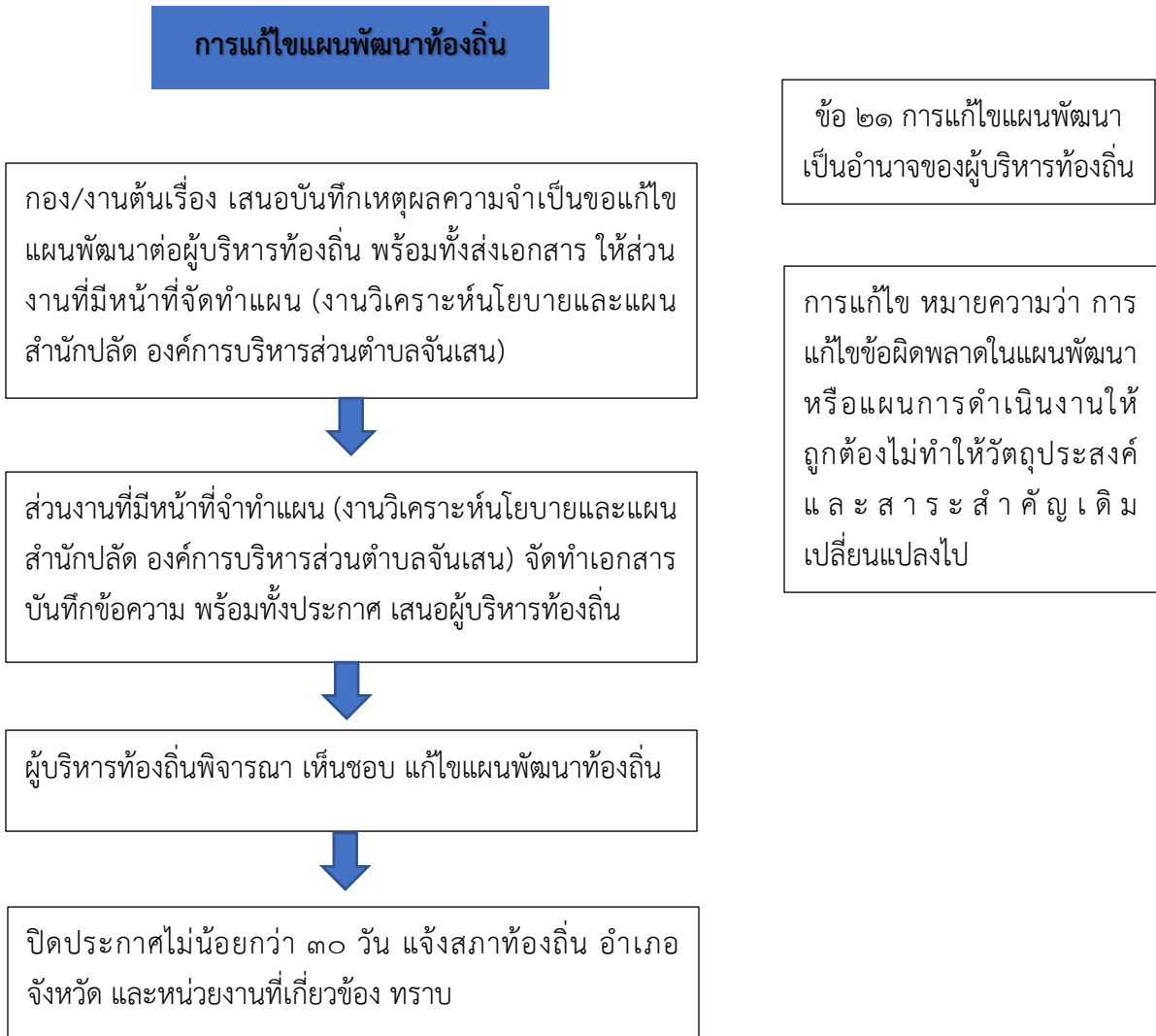

ภาพที่ ๓ แผนผังแสดงขั้นตอนการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑๔

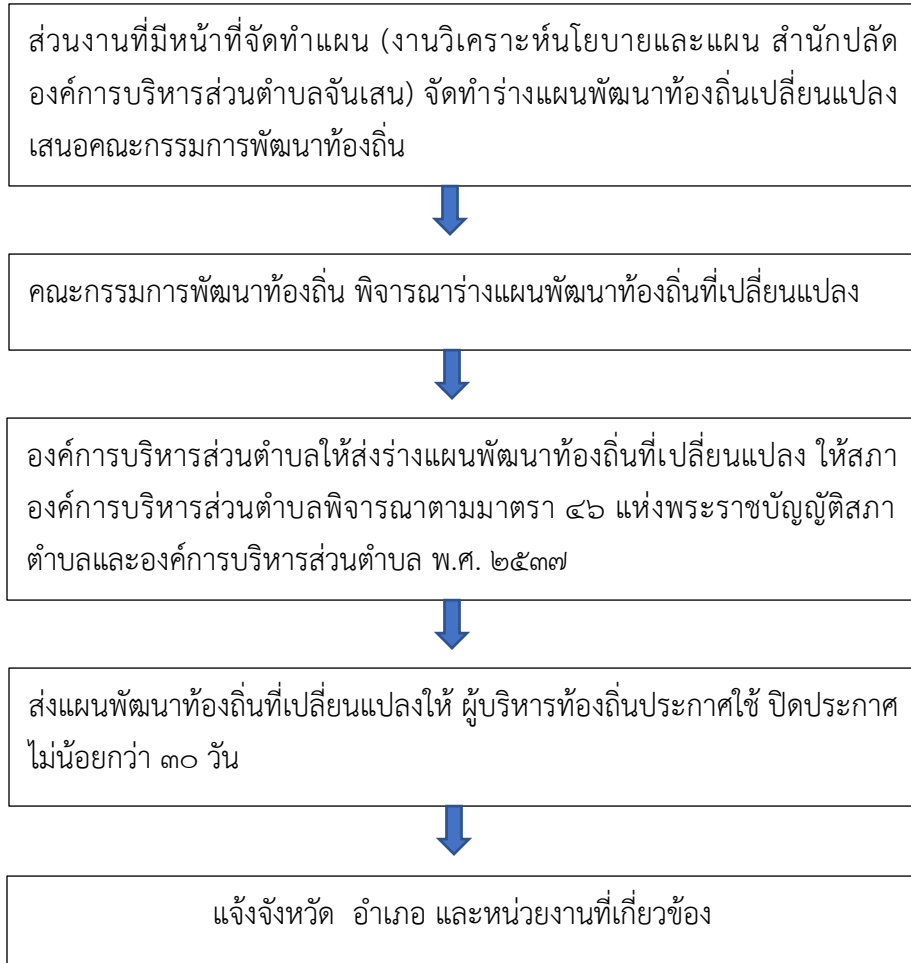
การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

ภาพที่ ๔ แผนผังแสดงขั้นตอนการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑๕

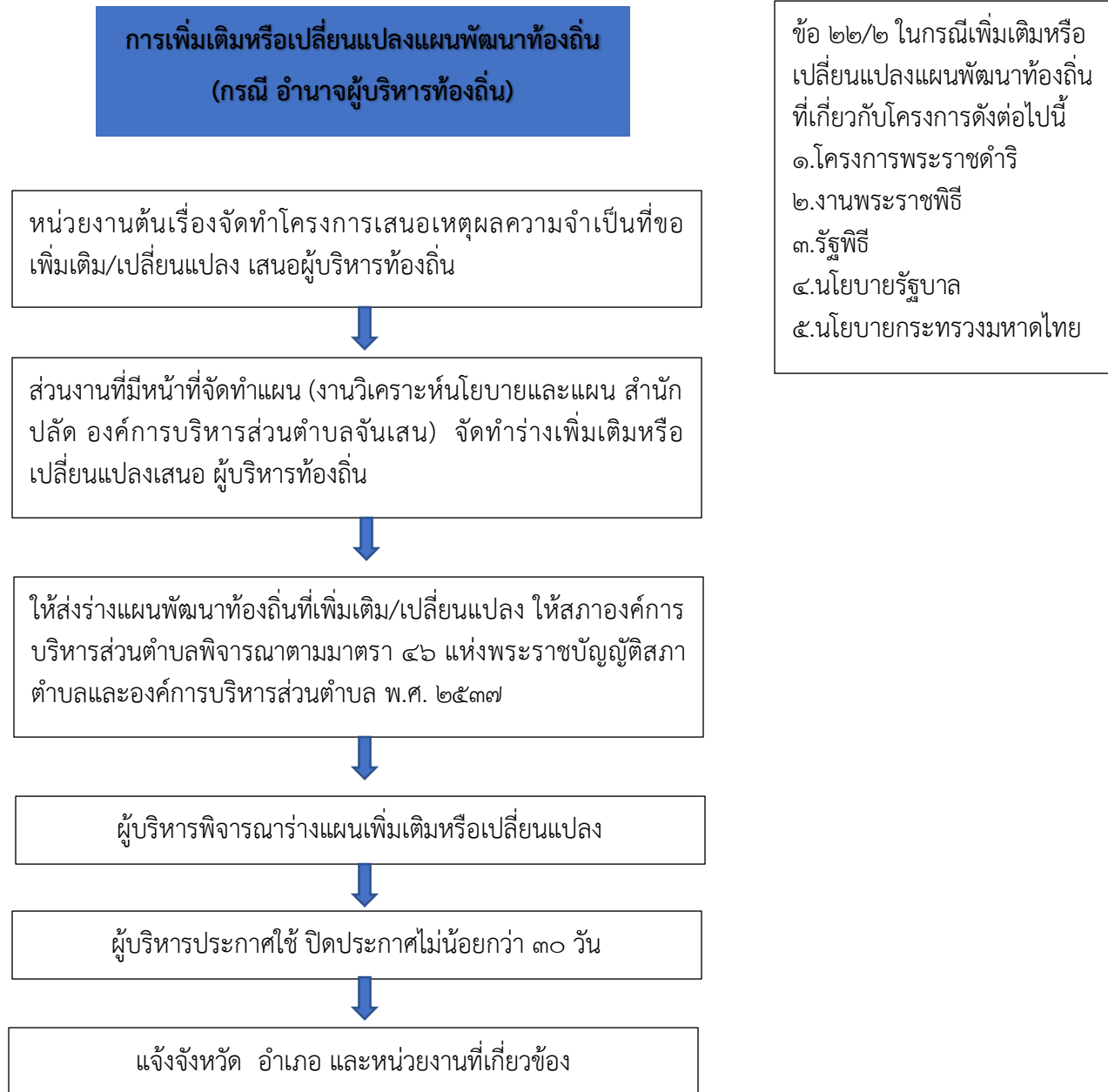
การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ ๒๒/๑ เพื่อประโยชน์
ของประชาชน การ
เปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา
ท้องถิ่นให้เป็นอำนาจ
ของคณะกรรมการ

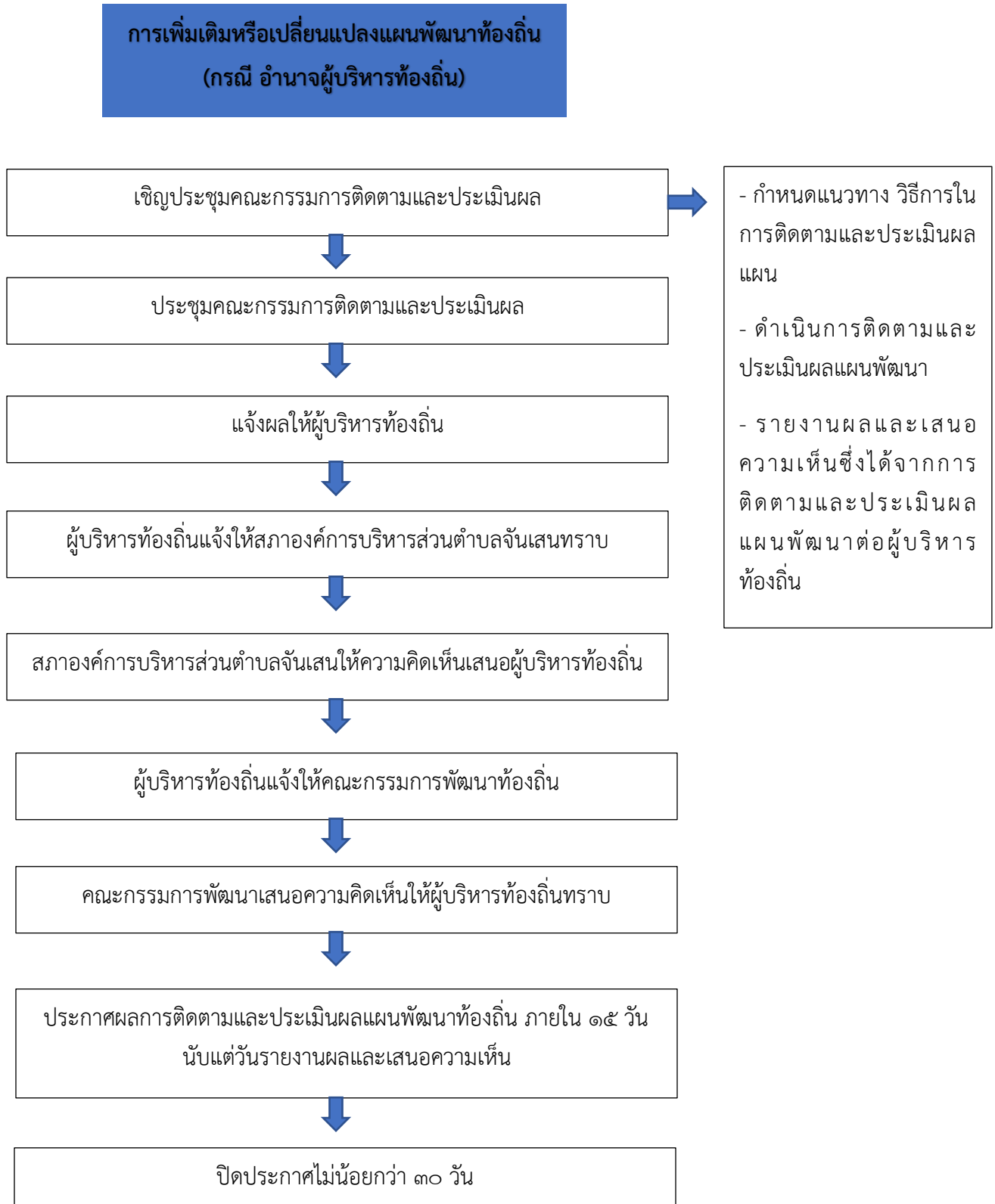
ภาพที่ ๕ แผนผังแสดงขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑๖

ภาพที่ ๒ ผังแสดงขั้นตอนการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (กรณี อำนาจผู้บริหารท้องถิ่น)

๑๗

ภาพที่ ๗ แผนผังแสดงขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น